

Lisämäärärahaesitys, rantaradan baana

KV 25.04.2022 § 19

146/10.03.01.01.00/2021

Lisätiedot:

kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen, puh. 050 382 8756
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Väylävirasto, Espoon kaupunki ja Kauniaisten kaupunki allekirjoittivat 14.1.2021 sopimuksen Espoon kaupunkiradan toteuttamisesta. Hankkeen yhteydessä on päätetty toteuttaa myös kaupunkien erilliskohteita, kuten radan vartta kulkeva pyöräilyn laatureitti.

Ratahanke toteutetaan vuosien 2020–2028 aikana. Toistaiseksi ollaan vielä toteutussuunnitteluvaiheessa, mutta rakentamisen on tarkoitus käynnistyä loppuvuodesta 2022. Ratahankkeeseen kytkeytyvän pyöräilyn laatukäytävä Baanan osalta on käynnissä yleissuunnittelu. Baana on pyöräilyn laatukäytävä, jonka suunnitellaan sijoittuvan radan läheisyyteen, ratalinjan mukaisesti - tässä hankkeessa välille Leppävaara - Kauklahti. Kauniaisten alueelle sijoittuu n. 1,6 km laatukäytävää. Hankkeen edistäminen ja suunnittelun toteutus edellyttävät saumatonta yhteistyötä Kauniaisten ja Espoon kaupunkien välillä.

Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 23.11.2020 § 63 sopimuksen Kauniaisten osallistumisesta kaupunkiratahankkeeseen siten, että Kauniaisten kaupungin osuus kaupunkiradan investointihankkeesta on 10 % eli enintään 27,5 milj. euroa. Em. lisäksi valtuusto päätti, että Kauniaisten kaupunki toteuttaa erillishankkeena yhdessä Espoon kaupungin kanssa radan läheisyyteen pyöräilyn laatukäytävän, jonka toteutuksen hinta Kauniaisille on n. 2,5 milj. euroa ratainvestoinnin lisäksi.

Espoon kaupunki käynnisti omalta osaltaan Baanan yleissuunnittelun puitesopimuskumppaninsa Ramboll Oy:n kanssa. Kauniaisten kaupunki päätti osallistua Espoon kilpailuttamaan suunnitteluhankintaan, jotta Baanan suunnittelu toteutuisi yhtenäisenä koko sen pituudelta. Kauniaisten osuus yleissuunnitelmavaiheen suunnittelutyöstä vastasi arvoltaan kaupunkien kustannusjakoa hankkeessa ja oli n. 55 000 euroa.

Laatukäytävän alkuperäinen kustannusarvio on perustunut Väyläviraston yleissuunnitelmaan vuodelta 2014. Tuolloin ei ole ollut käytettävissä suunnitelmia kustannuslaskennan pohjaksi, vaan arvio on perustunut sen hetkiseen projektin kustannusrakenteeseen, laatutasoihin ja niiden sen aikaisiin määrittelyihin sekä yleiseen rakentamisen hintatasoon vuonna 2014. Todettakoon, että ratahankkeen kustannusarvioon on tehty inflaatiokorjaus vuonna 2020.

Baanahankkeen yleissuunnittelua on edistetty aktiivisesti vuoden 2021 aikana, jolloin hankkeen suunnittelu on olennaisesti tarkentunut, mutta myös sen laajuus ja vaatimukset ovat muuttuneet laatustandardien määrittelyksen myötä.

Taustaa

Kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi on valtakunnallinen tahtotila, josta kertoo valtioneuvoston kävelyn ja pyöräilyn edistämisen periaatepäätös (2018) sekä voimassa oleva kansallinen Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, jossa vuoden 2030 tavoitteeksi on asetettu 30 % matkamäärien kasvu (LVM, 2018). Tämän

saavuttaminen edellyttäisi arviolta 450 miljoonaa uutta kävely- ja pyöräilymatkaa. Vertailuvuonna 2016 tehtiin kävelen ja pyörällä valtakunnallisesti noin 1 510 miljoonaa matkaa. Lisäksi kunnianhimoiset ilmastotavoitteet edellyttävät kävelyn ja pyöräilyn edistämistä. Kauniaisten kaupunki on myös sitoutunut omassa kaupunkistrategiassaan kehittämään kestävästä liikkumisesta, jossa pyöräilyä edistetään olosuhteita parantamalla.

MAL-sopimukseen tehtiin sopimusneuvottelujen yhteydessä vuonna 2020 indeksikorjaus vuoden 2014 ratasuunnitelman kustannusarviolle, jolloin sen alkuperäinen kustannusarvio 238,5 miljoonaa euroa päivitettiin kertoimella 1.153, jolloin päädyttiin hankkeen nykyiseen kustannusarvioon 275 miljoonaa euroa. Vastaava indeksikorjaus Kauniaisten Baanan kustannusarvioon tarkoittaisi 2,9 miljoonan euron määräraharavetta vuoden 2020 tasossa.

Suunnittelun tilanne

Baanan suunnittelun käynnistyttyä vuoden 2021 aikana on yleinen hintataso infra- ja muussa rakentamisessa noussut normaalia inflaatiokehitystä enemmän, mikä väistämättä on vaikuttanut ko. hankkeen kustannusarvioihin inflaatiokehityksen lisäksi. Suunnittelun edistyessä on laatukäytävän laatutaso tarkentunut Baana-tasoiseksi, mikä on tuonut mukanaan mm. leveämmän väyläyhteyden ja yleisellä tasolla pyrkimyksen viimeistellymmän ja paremman tasoisen väylän suunnittelun. Väyläviraston vuoden 2014 kustannusarvio ei tämän hetken tarkastelun näkökulmasta ja tämän päivän vaatimusten täyttämisen näkökulmasta ole tuolloin sisältänyt kaikkea Baanan rakentamisen kannalta vaadittuja välttämättömiä suunnittelutasoja, rakenteita ja sisältöä tai laajuutta. Myös hankkeen suunnittelukustannukset ovat nousseet ja muodostamassa huomattavan osuuden hankkeen kokonaiskustannuksista. Tähän on useita syitä, mutta merkittävimpana syynä ja seurauksena on Väylän ratakannessa vaatima mallinussuunnittelu liittyviin ratarakenteisiin. Mallintaminen on suunnittelumuotona aikavievää ja vaatii useita ristiin tarkistuksia, ts. suunnittelukonsultilta on vaadittu syvällisempää suunnittelua kuin mitä alkuperäinen hinta-arvio on sisältänyt. Baanan toteuttaminen Espoon kanssa yhdessä asetetun laatumäärityksen ja -tason kaltaisena, sekä yllämainitut kustannusvaikutukset huomioon ottaen on ilmeistä laaditun yleissuunnitelman perusteella, ettei alkuperäinen 2,5 M€ määrärahavaraus riitä välttämättömien osuukien toteuttamiseen ja rakentamiseen.

Kuntatekniikka on yleissuunnitelman kustannusarvion (3/2022 – 7,34 M€) pohjalta käynyt aktiivisia keskusteluja Baanan suunnittelukonsultti Rambollin kanssa ja karsinut Baanan laatuvaatimuksia ja suunnitelmien sisältöä, jotta kustannuksia olisi mahdollista saada alas.

Kuntatekniikka on uudelleenarvioinnin pohjalta laatinut neljä toteutusvaihtoehtoa, joista on asteittain vähennetty laatutekijöitä ja rakentamisen laajuutta supistettu. Laatukäytävän täysimääräinen ja laatutasot täyttävän väylän rakentaminen maksaisi Kauniaisten osuudella 7,34 M€. Baanan toteutuksen kustannukset ovat vaihtoehtodosta riippuen 7,34 M€, 5,6 M€, 4,62 M€ tai 2,55 M€. Viimeisimmässä vaihtoehdossa suunnitelmasta on karsittu isoja osioita pois ja yhteyttä on kavennettu. Tiedot osat Baanan linjasta rakennetaan eri hankkeiden yhteydessä tai kokonaan erikseen myöhempanä ajankohtana eikä Baanaa toteuta Koivuhovin aseman alueella. Eri vaihtoehdot ilmenevät tarkemmin yhdyskuntavaliokunnan kokouksesta 5.4.2022 § 33 <https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2022217-3>. **Oheismateriaali** löytyy luottamushenkilöiden extranetistä.

Yhdyskuntavaliokunnalle esitettiin ensin, että Baanan yleissuunnittelua jatkettaisiin vaihtoehto 3 mukaisesti, jolloin hankkeelle tarvittaisiin 2,12 miljoonan euron lisämääräraha. Lisämäärärahan turvin kaupunki saisi toteutettua Baanan laatutasoltaan hieman vaatimattomampana, mutta kuitenkin täysimittaisena, itä-länsisuuntaisena sujuvana ja yhtenäisenä baanayhteytenä Kauniaisten läpi Espooseen. Kokouksessa käydyn keskustelun perusteella esityksessä luovuttiin kuitenkin päätöksestä eri vaihtoehtojen välillä, vaan päätettiin esittää baanan toteutuksen määrärahan indeksitarkistusta vuoden 2022 tasoon, jolloin hankkeen kokonaiskustannusarvioksi tulisi 2,9 M€, ja lisämäärärahan myöntämistä tämän mukaisesti. Suunnitelma tarkistetaan tämän mukaisesti. Määrärahan lopullinen käytön ajankohta tarkentuu ratahankkeen edetessä.

Kaupunginhallitus:

Valtuusto päättää tehdä baanan toteutuksen määrärahan indeksitarkistuksen vuoden 2022 tasoon, jolloin hankkeen kokonaiskustannusarvioksi tulisi 2,9 M€, todeten, että suunnitelma tarkistetaan tämän mukaisesti ja määrärahan lopullisen käytön ajankohta tarkentuu ratahankkeen edetessä.

Edelleen valtuusto päättää myöntää 400 000 euron lisämäärärahan hankkeelle.
.....

Valtuutettu Jarkko Huttunen esitti, että lisämäärärahaa ei myönnettäisi. Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Vaihtoehtoiset suunnitelmat (Extranet)
Tarkennetut suunnitelmat (VE3) (Extranet)
Alustavat kustannusarviot (Extranet)